

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le s navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 12. aprila 1930.

Štev. 15.

Dr. Josip Pretnar:

Načrt novega obrtnega zakona.

Po več kot desetletnih pripravljanih delih je ministrstvo trgovine in industrije končno izdelalo načrt novega obrtnega zakona, ki naj bi izenačil obrtno zakonodajo naše države. Ta načrt so prejeli v izjavo poedine zbornice za trgovino, obrt in industrijo, katerim je bil dan v ta namem rok do 28. t. m. Ker se bodo vršile ankete z poedinimi gospodarskimi stanovskimi organizacijami, smatramo za umestno, podati v naslednjem kratkem pregledu predpisov, ki jih vsebuje načrt novega obrtnega zakona.

Načrt definira uvodoma obrt in pravi: »Obrt v smislu tega zakona je vsako redno samostojno in nezabranjeno gospodarsko opravilo. Pod ta zakon spadajo vsa taka gospodarska opravila, razen onih, ki so izrecno izvzeta v členu 2.« V tem členu nato naštevajo kot izvzeta opravila v glavnem vsa ona, ki so bila izvzeta že po našem obrtnem redu (čl. V. razglasilnega patenta).

Iz nadaljnjih določil je razvidno, da so bila glede pogojev za izvrševanje obrta, glede načina izvrševanja obrta in glede obsega obrtnih pravic, pa tudi glede ustroja in pristojnosti obrtnih oblasti in njihovega postopanja sprejeta v glavnem načela, ki so jih zastopale naša Zbornica TOI in naše gospodarske stanovske organizacije in na katerih temelji v bistvu tudi sedaj pri nas veljavni obrtni red.

Načrt deli obrte v take, za katere se zahteva dokaz strokovne usposobljenosti, v obrte, ki se izvršujejo na podlagi obrtnega dovoljenja (koncesija) in pa v obrte, ki se izvršujejo na podlagi prijave pri oblasti brez dokaza strokovne usposobljenosti ali obrtnega dovoljenja.

Pod izrazom obrt razume zakonski načrt ne samo rokodelske, temveč tudi trgovske in tovarniške obrate.

Kdor ne more razpolagati s svojo imovino, more izvrševati obrt samo po delovodji. Pripadniki tujih držav, s katerimi imamo dogovor o obrtni reciprociteti, uživajo enake pravice kakor domačini, glede ostalih pa velja načelo faktilne reciprocitete. Juridične osebe (družbe, zadrage, društva itd.) morejo izvrševati obrte, ako so upravičene po svojih pravilih, po usposobljenem delovodji (namestniku). Ne morejo pa izvrševati rokodelskih obrtov v običajnem obsegu rokodelskega dela, niti ne morejo ustanavljati takih obrtov. To ne velja za produktivne zadrage in za državo, za občine pa samo pod pogojem, da obrtujejo v javnem interesu z izrecnim dovoljenjem bana.

Rokodelskih obrtov, ki so vezani na dokaz usposobljenosti, naštevajo zakonski načrt 68. V glavnem so ti obrti oni, kakor jih naštevajo § 1. obrtnega reda. Uvrščeni so še parketarji, mlinarji, poleg dosedanjih krovcev še ostali, poleg posrednih fotografarjev še drugi, razen tega pa še nekatere vrste obrti, ki so sicer uvrščeni med koncesijonirane (instalaterji, gradbeni obrti itd.), ki pa se bavijo z ročnim delom. Med rokodelske obrte so uvrščeni tudi tiskarnarji.

Obrte, vezanih na dovoljenje (koncesijo), pozna novi obrtni zakon 48. V glavnem so vsi oni, ki jih vsebuje § 15. našega obrtnega reda, izvzemi tiskarnarje in knjigarne. Sprejetih pa je še

večje število novih, od teh razni biroji, one banke, menjalnice in zavarovalnice, ki v zmislu trgovskega zakona niso obvezane na javno polaganje računov, revizijski in reklamacijski zavodi, spediterski obrt, drogerije, podjetja za prirejanje javnih dražb za premične stvari, zastavljavnice, skladišna podjetja, podjetja za prirejanje koncertov in zabav, krošnjarstvo, kinematografi.

Za rokodelske obrte je predpisan dokaz usposobljenosti. Kdor hoče izvrševati tak obrt, mora predložiti izpričevalo o prestani pomočniški preizkušnji (pomočniško izpričevalo) in o prestani preizkušnji (mojstrsko izpričevalo). K pomočniški preizkušnji se pripuša samo oni, ki je dovršil učno dobo in obrtno nadaljevalno šolo, ako je taka obstajala v kraju, kjer se je učil, k mojstrski preizkušnji pa oni, ki predloži pomočniško izpričevalo in dokaže, da je dovršil predpisano prakso kot pomočnik. Učna doba je za rokodelske obrte določena na 2—4 leta, pomočniško službovanje pa na 3 leta, odnosno ga more minister za trgovino in industrijo za določene stroke podaljšati na 4 leta. Vajenska doba se more radi disciplinarne kazni v obrtni nadaljevalni šoli podaljšati za 3 mesece, pomočniško službovanje pa v primeru, da pomočnik ne preneha pomočniške preizkušnje, za največ 2 leti, računši od dne, ko je dovršil učno razmerje, do dne, ko je postal z uspehom pomočniško preizkušeno.

Za obrte, ki jih izvršujejo običajno ženske, more minister za trgovino in industrijo odrediti po zaslišanju zbornice TOI posebne ugodnosti glede dokazila usposobljenosti. (V nasprotnem primeru velja torej n. pr. za krojačice isto kakor za krojače).

Za one trgovske obrte, ki morajo biti protokolirani pri sodišču, je predpisan usposobljenostni dokaz in sicer dovršitev učne dobe in najmanj dveletna zaposlenost v trgovskem podjetju, oboje skupno najmanj 5 let. (Glej § 13 a obrtnega reda).

Za nekatere obrte, ki so vezani na dovoljenje (koncesijo), je predpisan dokaz usposobljenosti, pri čemer je seveda določena praksa in predizobrazba različno, odgovarjajoče posebnosti dotične stroke. To velja za drogerije, prodajo strupov, spediterski obrt, javne agencije, pomorske odpremišne agencije, gostilničarski obrt, stavbne obrte in dimnikarski obrt.

Ako se kak rokodelski obrt izvršuje na tovarniški način, dokaz usposobljenosti ni potreben. Zakon ima tole definicijo tovarniškega obrta: »Obratovanje se vrši na tovarniški način, ako se proizvodi izdelujejo ali predelujejo v delavnicah ali na stalnem prostoru v velikih količinah, po načinu delitve dela, na več delavcev, delo pa se običajno vrši z uporabo motorne sile.

Posebne določbe so glede prehoda od enega obrta na drugega. Za prehod k sorodnim rokodelskim obrtom, ki so na vedeni pod isto točko, zadostuje navadna prijava, za prehod k drugim, nesorodnim obrtom pa predložitev izpričevala o prestani mojstrski preizkušnji v dotični stroki. Glede prehoda od proizvodnih obrtov na trgovski obrt, ki je vezan na usposobljenost, velja identično

kakor v § 13 a, odstavek 6. našega obrtnega reda.

Glede obsega obrtnih pravic in načina izvrševanja obrta so sprejeta v načrt novega obrtnega zakona podobna določila kakor jih vsebuje naš obrtni red v § 36. in sledečih. Vsaka obrtna pravica je po načrtu vezana na osebo in se ne more prenesti na drugega, tudi ne dati v zakup ali v podzakup. Vdova more po smrti obrtnika v korist nedoletnih njegovih otrok nadaljevati obrt na podlagi obrtne pravice pokojnika. Isto pravico kakor nedoletni otroci imajo tudi neprekrbljeni vnuki. Za stalna obratovališča odnosno za podružnice izven občine je predpisan usposobljen delovodja.

Odobritev obratovališča je urejena analogno, kakor v našem obrtnem redu v §§ 25 do 35. Načrt predvideva skrajšani postopek. Za 61 vrst obratovalnic, v katerih obstoja nevarnost za delavce, odnosno katerih obratovanje je v sosesčini neprijetno ali bi utegnilo biti škodljivo v higijenskem in požarno-policijskem pogledu, pa je predvideno postopanje kakor v § 27. obrtn. reda potom edikta, komisijalnega oglada itd.

Obrtne oblasti so urejene podobno kakor je to v področju našega sedaj veljavnega obrtnega reda. Obrtna oblast I. stopnje je sresko načelstvo, II. stopnje ban. Najvišja instanca je ministrstvo trgovine in industrije. Osvojen je sistem dveh instanc. — Določila o postopanju predvidevajo kratke roke, kar bo v izredni meri pospešilo ekspeditivnost obrtnih oblasti. Za izdajo obrtnega lista je predviden rok 15 dni, za izdajo koncesije pa 30 dni. Potrčilo o prijavi mora izdati obrtna oblast najkasneje v 48 urah. Obrtne oblasti vodijo obrtne registre, v katerih zaznamujejo vse izpremembe in obveščajo o prijavah in izpremembah zbornico, strokovno združenje, inspekcijo dela, davčno upravo in eventualno še druge oblasti.

V posebnih poglavjih so urejeni sejmi, razprodaje in krošnjarstvo v bistvu po dosedanjih predpisih, ki veljajo pri nas.

Vprašanje obrtnega pomožnega osebja je urejeno deloma po sistemu našega obrtnega reda, deloma so sprejete nekatere važne izpremembe, odnosno nova določila, ki pa v splošnem ustrezajo ne samo stremljenju delavske zaštite, temveč tudi intencijam gospodarskih korporacij po preureditvi strokovne vzgoje in izobrazbe obrtnega in trgovskega naraščaja. Predvidena so posebna določila glede vajencev, posebna glede obrtnih pomočnikov in posebna glede trgovskega pomožnega osebja. Načrt vsebuje določbe glede komisije za pomočniške in mojstrske izpite, dalje o obrtnih nadaljevalnih šolah, ki bi se morale ustanoviti povsod, kjer je o občini vsaj 50 vajencev. Breme vzdrževanja pada na občine. Ustanavlja se poseben fond za pospeševanje in pdpiranje strokovnega šolstva pri vsaki banovini, v katerega se stekajo vse kazni radi obrtnih prestopkov. Načrt zakona vsebuje tudi določbe o posebnem obrtnem razsodišču (odbranički odbor) za reševanje sporov in službenega razmerja na sedežu upravnih oblasti I. stopnje, kjer ne obstajajo posebna obrtna sodišča. — Minister za trgovino in industrijo je po-

oblaščen, da izdela pravilnik za osnivanje posebnega zavoda, ki se bo brigal za izbero poklica za vajence.

V tretjem delu govori zakonski načrt o strokovni organizaciji. Načrt pozna obligatorne strokovne organizacije in prostovoljne strokovne organizacije.

Najvažnejša določila glede strokovnih organizacij, ki so obvezne (obligatorne) so sledeča:

Obrtniki (trgovci, rokodelci in industrijci) se lahko združujejo v prisilne strokovne organizacije. Samo prisilne strokovne organizacije imajo pravice in dolžnosti, ki so predvidene za strokovna združenja po obrtnem zakonu.

Trgovci in obrtniki se združujejo v svoje stanovske strokovne organizacije (analogno sedanjim gremijem in zadrugam) tako, da je vsaka organizacija teritorialno omejena na okoliš enega sresa in da nosi naslov: »Združenje trgovcev« ali »Združenje obrtnikov sresa«. Tako združenje se ustanovi in postane obligatorno za vse dotične stroke v srezu, ako zaprosi za ustanovitev najmanj 20 trgovcev, odnosno obrtnikov in ako je najmanj 100 trgovcev, odnosno obrtnikov dotične stroke, ki bi prihajali v poštev kot člani združenja. Naše pokrajinske strokovne zadrage ali zadrage, ki se raztezajo na več srezov ali take, ki se raztezajo samo na sodni okraj ali take, ki se raztezajo na okoliš enega sresa, pa nimajo 100 članov, bi bile torej po tem zakonskem načrtu v bodoče nemogoče in bi morale v roku 6 mesecev likvidirati.

Industrijci se morejo na enak način združevati v obligatorna združenja, toda za okoliš ene banovine, ako zaprosi za to vsaj 10 interesentov in ako bi to združenje štel vsaj 30 samostojnih podjetij.

Isto kakor za industrijce, velja tudi za ustanavljanje združenj bankarskih in zavarovalnih podjetij, združenje odpremišnikov (spediterjev) in carinskih posrednikov, dalje gostilničarskih podjetij, trgovskih agentov in komisijonarjev in prevoznih podjetij, ki bi sicer morala pripadati pristojnim sreskim trgovskim organizacijam.

Glede delokroga in ustroja teh organizacij določa načrt obrtnega zakona v bistvu podobno, kakor naš sedanji obrtni red. Glede strokovnih sekcij v poedinih združenjih določa, da se morejo ustanoviti, ako je vsaj 20 članov dotične stroke, odnosno ako je v trgovskem združenju vsaj 20 članov trgovcev na debelo. Te sekcije imajo večjo samostojnost kakor sedaj v naših organizacijah običajne sekcije in rešavajo vse posle svoje stroke po predpisih, ki veljajo za pristojnost združenja.

Načrt predvideva poseben občni zbor v novembru za razpravo o proračunu za prihodnje leto in poseben občni zbor v februarju za razpravo obračuna za prešlo leto.

Za nadzorstvo nad združenji določa načrt zakona posebnega stalnega honorarnega komisarja s fakultetsko izobrazbo iz vrste upravnih uradnikov sreskega načelstva, odnosno za banovinska združenja iz kroga uradnikov banske uprave na državne stroške. Ta komisar nadzoruje poslovanje združenj, sistira protizakonite sklepe in ima tudi

sicer jako dalekosežne pravice glede poseganja v poslovanje udruženj.

Drugo poglavje, ki govori o prostovoljnih strokovnih organizacijah predvideva, da morejo obrtniki, odnosno njihovo pomožno osebje ustanoviti posebne organizacije po odredbah tega zakona, ki imajo namen pospeševati narodno gospodarstvo in stanovske interese članov. Taka udruženja so prostovoljna in se morejo udruževati tudi v svoje posebne zveze.

Iz tega je razvidno, da načrt novega obrtnega zakona ne predvideva zvez trgovskih gremijev ali zvez obrtnih zadrug ali zvez gostilničarskih zadrug kakor obstojajo pri nas na podlagi predpisov sedaj veljavnega obrtnega reda.

Kazensko postopanje radi obrtnih prestopkov, o katerem govori načrt novega obrtnega zakona v zadnjem delu, je urejeno v bistvu tako, kakor po našem obrtnem redu. Glede splošnega postopanja obrtnih oblasti je izvedeno načelo ekspeditivnosti. Glede rekurznega postopanja (žalbene molbe) določa rekurzni rok 15 dni. V primerih, kjer oblasti ugotove, da se je postopalo proti zakonu, so dolžne uradno ne glede na kak rok uvesti postopanje.

Glede postopanja pri državnih dobavah določa poseben člen, da se morajo upoštevati ponudbe domačinov v prvi vrsti, ako so cene največ 10% višje od najnižje ponudbe ponudnikov inozemskih proizvodov, vračunši carino in pa transport. V inozemstvu se morejo naročiti samo one količine blaga, ki se ne morejo izdelati v določenem roku v državi.

V prehodnih določbah določa načrt zakona med drugim, da ostanejo funkcije prvostopnih obrtnih oblasti trgovački, industrijski in zanatski komori v Beogradu samo še 3 leta.

Pridobljene obrtne pravice ostanejo vsakemu neokrnjene.

Zakon stopi v veljavo 6 mesecev potem ko bo objavljen v »Službenih Novinah«.

Ivan Bricelj, načelnik Strokovne zadruge stavbenikov:

Isolacija proti vlagi.

(Nadaljevanje.)

Vertikalna izolacija proti talni vlagi je potrebna tam, kjer se zahteva, da so prostori suhi, zlasti ako se nahaja v kletnih prostorih stanovanje. Vertikalna izolacija sestoji iz istih sredstev kakor horizontalna, včasih tudi iz lepenk, kar pa ni priporočljivo. Najboljše sredstvo za to je zopet čisti 100-procentni bitumen, katerega se v vročem stanju namaže na zid. Pri tem pa je paziti, da je podlaga dovolj suha in da je namaz čim tanjši in čim gostejši. Debel namaz se rad lušči.

Tudi vse bitumenove paste kakor so že zgoraj našteje se prav uspešno rabijo za vertikalne izolacije, pri katerih pa se zahtevajo prav tisti pogoji kakor pri bitumenu. Pri takih asfaltnih izolacijah je potrebno, da pride čez namaz še omet, tako da je tanka kožica pred zunanjimi vplivi dobro zaščitena.

Pri jako skrbnem delu je priporočljivo izvrševati vertikalne izolacije proti talni vlagi iz raznih izolacijskih surogatov, odnosno cementnih ali maltnih dodatkov kakor so spredaj že našteji, t. j. Mallerin, Ceresit itd. Taka izolacijska plast mora biti zopet najmanj 3 cm debela, na zid gosto in prav skrbno nanešena in morda povrhu še na najboljši način izglajena ali — kakor pravimo — glazirana.

Kakor se izolira zidovje horizontalno in vertikalno, tako je potrebno izolirati tudi tla proti talni vlagi. Sama izolacija zidu še ne zadostuje v spodnjih prostorih. Zato moramo izolirati tudi pod. Ne samo da lesen pod v spodnjih prostorih rad strohni ali zgñije, temveč v takih prostorih se razvija tudi jako neprijeten duh, ki prihaja iz zemlje skozi leseni pod. Te izolacije se izvršujejo na isti način kakor se izolira zidovje horizontalno ali vertikalno. Seveda je izolacijo napraviti na 6—10 cm debelo betonsko podlogo, na katero je potem položiti izolacijsko lepenko ali kako drugo gori navedeno sredstvo.

(Konec.)

Ivan Gogala, kroj. mojster, Jesenice: Krojač, njega odjemalec in očuvanje obleke!

Vsak krojač ve že iz lastne izkušnje, da večina strank premalo pazi na svojo obleko. V mnogih primerih se vračajo obleke krojaču z motivacijo, da obleka, paletot, ali hlače itd. ne odgovarjajo, da fasona ne obdrži svoje oblike itd. Ob sebi se razume, da tak primer škoduje dobremu glasu krojaškega mojstra in da v mnogih takih slučajih krojač izgubi brez nadaljnjega svojo stranko.

Takoj pri površnem pogledu take vrnjene obleke se ugotovi, da je pač vzrok čisto drugi kot ga je stranka navedla. V prvi vrsti pade krojaču v oči, da obleka ni nikoli ali pa le prav površno očiščena prahu, da se jo ne obeša v omaro kot je treba, temveč enostavno obeša za zavrtnik in da leži tam izpostavljena prahu, izgublja fasono in vsa vlikana dela. Obleka pa, ki se nosi dan na dan in je izpostavljena prahu itd, mora biti večkrat očiščena in to ne samo doma, temveč tudi pri krojaču, ki da obleki zopet svežost in prvotno obliko.

Krojaški mojster ima pri takih reklamacijah velikokrat priliko videti, kako so reklamirane obleke oznoje-ne. Znojenje ne škoduje samo barvi blaga, temveč tudi tkanini sami. Zato je treba paziti pri takih strankah na vrsto blaga ter jih nato opozoriti ter njihove obleke pogostokrat očistiti, ali pri prihodnji nabavi vedno priporočati le tako blago, ki je stranki radi njene nošnje in uporabe res primerna. S tem krojač svoji stranki gotovo stori uslugo in naklonjenost ter si jo pridobi. Krojač tako tudi mnogo pripomore, da stranka sama bolj varuje svojo obleko. Svoji stranki mora dati primerna navodila, kako mora postopati z obleko. Obleka, ki je sezija, n. pr. letna, se mora v jeseni, preden se shrani v omaro, očistiti in izlikati pri krojaču. Samo tako, da ji da krojač z likanjem zopet obliko ostane v shrambi sveža in čista.

Josip Steinman, strokovni učitelj:

Čevljar in trgovina s čevlji.

Kako različni so dandanes časi od onih pred 50—100 leti! Ustanove, delo, ki je takrat slovelo, ne obstoja danes več. S prejšnjim rodod je marsikaj izumrlo, to čuti danes menda vsak poklicni čevljar.

Take spremembe pa nikakor ne pridejo kar čez noč. Staro se polagoma opušča in se nadomešča z novim, česar pa niti ne opazimo, ker drvimo s časom naprej.

Tako sprememba je napravila tudi naša trgovina. Treba pa nam ni pogledati celo stoletje nazaj, da opazimo to izpremembo. Za to zadostuje že opazovanje tekoma nekaterih desetletij. — Vzrok izprememb je iskati v uvedbi strojnih obratov, ki so del čevljarstva, trgovstvo pa so potisnili popolnoma v drug tir.

Prodajalne čevljev so bile že preje, toda ne v takem številu in osegu, kakor danes. Občinstvo, ki je hotelo kupiti narejene čevlje, je prišlo na sejme, kjer so se prodajali v dolgih vrstah čevlji. Zahteve kupcev so bile v takratnih časih male in tako so se vršile kupčije obojestransko brez težav.

Takratni prodajalci so bili obenem tudi producenti. Doma so prodali taki čevljarji komaj nekaj parov na leto, dočim so imeli na sejmih že stalne odjemalce. Pred kakimi 60 leti je bilo potovanje mnogo težje, ker ni bilo še toliko železnice in drugih prometnih sredstev, ki jih imamo danes. — Prvo so se začele take trgovine, ki so imele na prodaj lastnorodno izdelano blago. Kmalu pa so nastale v krogih, kjer je bilo mnogo in poceni delavnih moči, večje izdelovalnice čevljev, ki so delale na zalogo ter oddajale svoje čevlje v razprodajo drugim, tudi čevljarjem samim. Ker se je s tem le nekaj zasluzilo, je čevljar izdeloval vedno manj in se vrgel v precejšnji meri na trgovanje s tujimi čevlji, osobito ker večkrat niti ni mogel de-

lati sam po ceni, kakor so jih kupci dobili v trgovinah.

Tudi takrat so se dobili ljudje, ki so bili mnenja, da je samo tisti čevljar več, ki izdeluje samo naročeno delo in so zabavljali na one, ki so se prilagodili novim časom. Ko so prišle iz čevljarstvih tovarn velike množine čevljev na trg, so mnogi mislili, da se bo moglo temu uspešno nasprotovati in trgovine s čevlji uničiti že s tem, da se jih ignorira. S tem pa so dosegli maso to, da so se trgovine s čevlji polastili sčasoma skoro izključno le trgovci, kar čevljar ni hotel, da bi trgoval z narejenimi čevlji.

Če bi bil čevljar že od početka polagal več resnosti na trgovino s čevlji (vsaj po vojni), bi se trgovine ne množile tako, kot se danes. Tudi bi se občinstvo privadilo rajše na strokovnjake, kakor pa kupovalo pri nestrokovnjakih. Gotov del občinstva bode vedno najraje kupoval le narejene čevlje. Zakaj bi ne postregli tudi tem? — Poskusimo, da bode vsak čevljar obenem tudi trgovec, ker to zahtevajo današnje razmere, pa se bo marsikateremu godilo bolje. — (Op. uredništva: Seveda pa je treba in v interesu čevljarjev, ki bi se hoteli poprijeti trgovine, da niso samo dobri ročni delavci-čevljarji, temveč da so tudi dobri trgovci, da se razumejo na trgovanje, osobito da obvladajo vsaj primitivno knjigovodstvo in trgovsko poslovanje in da so ne samo podjetni, temveč tudi previdni. Sicer utegnejo postati žrtev dobavitelja ali kupcev, ali pa obojnih.)

I. Mihelčič star.

O elektrifikaciji Dravske banovine.

(Nadaljevanje.)

V letu 1914, tik pred izbruhom svetovne vojne, so se pričele graditi pod vodstvom sedanjega bana g. ing. Dušana Serneca v Žirovnici na Završnici Kranjske deželne elektrarne. Širokopotezno akcijo, katero si je zamislil takratni deželni odbor, pa je otežkočila nastala svetovna vojna s tem, da je moralo vse pod orožje in ni bilo vsled tega na razpolago zadosti strokovnih moči, drugič pa s tem, ker so nastale velike težkoče glede dobave potrebnega materiala, ki se je začel porabljati v vojaške svrhe. Kljub navedenim težkočam pa se je posrečilo elektrarno toliko dograditi, da se je začelo obratovati v letu 1915. V začetku se je električni tok oddajal le najbližji okolici, t. j. v Žirovnico, nje okolico, na Bled, v Lesce in v Radovljico do Brezij. Do danes pa so elektrificirani sledeči kraji: Dovje, Mojstrana, Jesenice, Koroška Bela, Breznica, Lesce, Begunje, Radovljica, Mošnje, Ljubno, Naklo, Kranj, Besnica, Sv. Jošt, Kropa, Kamna gorica, Ovsice, Lancovo, Ribno, Bled in pa Gorje. Delazmožnost elektrarne je 2500 KW, tok je vrtilni, njega napetost 10.000 voltov, ki se transformira na 380/220 voltov. Število konzumentov znaša nad 4000, instaliranih žarnic pa je nad 35.000 poleg nebroj motorjev za pogon poljedelskih in obrtniških strojev. Predvideno je sedaj tudi, da dobijo Kranjske deželne elektrarne električni tok iz elektrarne državnega rudnika v Velenju, katero omrežje se namerava razprostriti tako daleč, da se bo združilo z omrežjem deželnih elektrarn v Žirovnici.

Vojaška oblast je zgradila za svoje namene v letu 1916 v Kranjski gori elektrarno, katero je po preobratu prevzela občina in jo je za svoje namene preuredila. Delazmožnost preurejene elektrarne je znašala 28 KW, proizvaja se primarni tok z napetostjo 1740 voltov, ki se potem transformira na napetost 380/220 voltov. — Elektrarna oddaja svoj tok Kranjski gori. Število odjemalcev znaša 133 z 1656 instaliranimi žarnicami.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Kaj je novega

Borzo poročila: Tuje valut so stale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13:50, Budimpešta (pengö) 9:88, Curih (švicarski frank) 10:96, Dunaj (šiling) 7:97, London (funt) 275:40, Newyork (dolar) 56:45, Pariz (francoski frank) 2:22, Praga (čehoslovaška krona) 1:68, Trst (lira) 2:96.

Povišanje carine na tiskovni (rotacijski) papir za časopise zahtevajo papirne tovarne, tiskarska podjetja pa se temu upirajo, češ, da bi bilo to povišanje neutemeljeno in bi občutno zadelo čitalce časopisov, ker bi se morali ti podražiti.

Most iz Beograda v Zemun čez Savo, dolg 757 m in širok 18 m, za pešce, vozila in cestno železnico, se ima zgraditi do leta 1933 in sicer sta dobila izvršitev na licitaciji francoska tvrdka Batignol in nemška tvrdka Gute Hoffnungshütte za skupno okrog 280 milijonov Din.

Patrijarh Dimitrije, poglavar srbske pravoslavne cerkve je umrl po daljšem bolehanju ter je bil z visokimi častmi svečano pokopan prošli četrtak v Beogradu.

Sovjetski režim nastopa proti kmetom z vso brezobzirnostjo ter preti, da bodo samostojne kmetije iztrebljene v teku 4 let.

Gandhi, vodja gibanja za osamosvojitvev in neodvisnost Indije je prispel s svojimi številnimi spremljevalci po dolgem pohodu k morju ter začel pridobivati v znak upora proti angleški vladi sol in vzpodbujati svoj narod k uporu.

Ljubljanski občinski proračun, o katerem smo že poročali, je bil te dni potrjen z izjemo, da se razlikovanje doklad na državne davke ukinja, pač pa uvaja splošna 60-odstotna doklada na državne davke.

Promet v naših lukah je glasom statističnega poročila splitske zbornice znašal prošlo leto 2,990.702 ton na 2,628.048 tonam v prejšnjem letu, kar dokazuje, da smo napredovali za okroglo 360.000 ton v enem letu.

Italijansko-avstrijsko pogodbo o prijateljstvu in o pravni pomoči je odobril italijanski parlament.

Znižanje cene piva za 200 Din pri hektoltru zahtevajo zagrebški gostilničarji od pivovaren, ki brez trošarine računajo za hl 508 Din, dočim stane puntigamsko 376 Din, plzensko 471, postavljeno v Zagreb.

Za nove stanovanjske hiše, da se omili stanovanjska beda, je dala francoska vlada na razpolago tritisoč milijonov frankov, to je skoro 7 milijard dinarjev, v obliki stavbnih posojil po nizki obrestni meri.

Razpustitev nemškega parlamenta po berlinski vesti sledila, ker nemška vlada ni prodrla s svojimi predlogi za nove davke.

Odlikovanje (red) »jugoslovanske krone« je ustanovil Nj. Vel. kralj in sicer za osebe, ki so zaslužne za domovino in za jedinstvo države.

Zagrebski pomladni sejem je bil otvorjen 5. t. m. ter obsega avtomobilsko, fotografsko in poljedelsko razstavo.

Konkurzov je bilo v marcu vsega 94 napram 115 v marcu leta 1929 in sicer v Srbiji in Črni gori 59 (93), Hrvaški 8 (8), Sloveniji in Dalmaciji 7 (7), Bosni in Hercegovini 1 (1), v Vojvodini 9 (6).

Zaken o pobijanju umazane konkurence je podpisan, s čemer stopijo v veljavo določila, ki zabranjujejo umazano konkurenco, proti kateri se je borila in zahtevala zaščito že več let naša solidna trgovina, obrt in industrija.

Ankete o načrtu obrtnega zakona priredi Zbornica za TOI za obrtniške organizacije v Mariboru v ponedeljkih ob 8. uri v Narodnem domu, ob 3. uri popoldne pa z gostilničarji in stavbnimi obrtniki v Mariborskem dvoru, v Ljubljani pa v sredo ob 8. uri, odnosno z gostilničarji ob 15. uri v zborniški posvetovalnici.

Tovarno čevljev ustanovi Bat'a tudi v Zagrebu ter namerava zaposliti okrog 700 delavcev z obratom po začeti že v mesecu oktobru 1930.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Kreditno društvo Mestne hranilnice Ljubljanske.

Kreditno društvo Mestne hranilnice Ljubljanske je imelo dne 8. t. m. v hranilnični posvetovalnici pod predstvom g. Engelberta Franchettija svoj XXII. redni občni zbor, na katerem je bilo v razpravi med drugim odborovo poročilo o društvenem delovanju v letu 1929, poročilo o računskem zaključku ter so se vršile volitve novega odbora.

Kreditno društvo Mestne hranilnice Ljubljanske je velikega pomena za naše obrtništvo, ker je danes ena redkih ustanov, ki dejansko nudi obrtniku finančna sredstva pod pogoji, ki so zanj sprejemljivi in znosni. To dokazujejo podatki poročila, iz katerega posnemamo sledeče:

Za sprejem v društvo se je priglasilo v teku prošle poslovne dobe 136 Prošnjikov, ki so prosili za kredit skupno Din 2.194.900.—, za zvišanje že dovoljenih kreditov pa je prosilo 54 članov za skupni znesek Din 1 milijon 433.025.—. Novim članom (116) je odbor dovolil skupni kredit Din 1.747.500.—, zvišal pa je starim članom kredit za Din 1.299.025.—.

Število članov je koncem leta 1929 znašalo 440.

Celokupni poslovni promet je znašal preteklo leto v 2589 postavkah Din 22.542.252.02. Stanje v tekočem računu izrabljenih kreditov je znašalo ob koncu leta 1929 Din 8.779.515.43.

Ker je znašalo stanje izrabljene založbe dne 31. decembra 1929 Din 6 milijonov 569.000.—, je imelo društvo na razpolago ob koncu leta 1929 lastnih denarnih sredstev Din 2 milijona 210.515.43. Vloge varnostnega sklada so znašale Din 1.184.243.10. Rezervni sklad je znašal Din 693 tisoč 233.05. Čisti poslovni dobiček je znašal Din 110.202.19.

Pri volitvah so bili izvoljeni v novi odbor sledeči gospodje: Za predsednika Engelbert Franchetti, za podpredsednika Peter Stepič, za odbornike Daniel Battelino, Ivan Breskvar, Rudolf Geyer, Anton Pauli, Josip Rebek, Matija Spreitzer, Fran Skafar, Stefan Speletič, Karol Vidmar, za namestnike Fran Iglič, Stefan Rožič, za pregledniško komisijo Anton Kovar, Teodor Novotny, Lovro Pičman, za namestnika Josip Lojk.

Iz organizacij

Kolektivna obrtna zadruga na Jesenicah ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo 13. aprila ob 2. uri popoldne v sejni dvorani Mestne občine na Jesenicah. Članom, ki se obnega zbora brez opravičila ne udeležijo, se bo naložila globa Din 10.—. Če občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje ob vsakem številu udeležencev.

Načelstvo.

Kolektivna zadruga obrtnikov v Radečah. »Obrtni Vestnik« je v 13 št. z dne 29. marca 1930 kratko poročal poteku obnega zbora dne 19. marca 1930 s podpisom Obrtnik iz Radeč. Ker to poročilo ni popolno, dodajemo v naslednjem še nekatere podrobnosti.

Redni občni zbor kol. zadr. obrtnikov na dan sv. Jožefa je bil zelo nečasto obiskan. Od 170 včlanjenih obrtnikov in obrtnic se ga je udele-

žilo samo 37. To je dalo tudi povod, da je načelnik g. Avgust Jeglič predlagal, da se redovna globa zviša do 50 Din. Ta sklep je bil soglasno sprejet, posebno še, ko je načelnik v svojem govoru tudi omenil, da vsi opazamo na občnih zbora vedno ene in iste obraze in če bode šel tako naprej, bode čez nekaj let na obnem zboru samo načelnik, tajnik, blagajnik in nekaj zavednih obrtnikov. — Občni zbor je tudi sklenil pristop k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, obenem pa tudi poveril načelstvo, da otvori poštni čekovni račun. Člani zadruga bodo zvezine doklade plačevali po položnicah. S tem bode olajšano pobiranje zveznih dokladov, tako zadrugi sami, kakor tudi plačevanje doklad posameznim članom izven sedeža zadruga. Saj okoliš zadruga obsega tri občine. — Na sedežu obrtnih zadruga pa pogrešamo obrtno nadaljevalno šolo, za katero se zadruga bori že celih pet let. — Z uzakonjenjem novega obrtnega zakona pa upamo, da tudi to dosežemo.

Važen je tudi sklep, da se uvede pri šiviljah 2-letna pomočniška doba. Prečitali so se razni važni dopisi, tičoč se pobiranja in zatiranja sušmarstva, zaposlitev obrtnih vajencev itd. Ob zaključitvi pa se je spomnil gosp. načelnik tudi obrtniškega patrona in želel vsem navzočim Jožefom in Jožicam na mnoga leta.

Načelstvo.

Obrtna zadruga lesnih strok v Št. Vidu nad Ljubljano. Pomočniške preizkušnje pri tukajšnji zadrugi se bodo vršile začetkom maja. Prizadeti naj vložijo prošnje na zadrugo, izpitno takso je treba plačati naprej. Letošnje preizkušnje se bodo vršile tako, da bo vsak vajenec delal svoj izdelek teden dni pri tujem mojstru.

Zadrugi občni zbor se je vršil dne 19. marca t. l. ob prav lepi udeležbi mojstrov. Iz načelstvenega poročila posnemamo, da je zadruga preteklo leto prav živahno delovala. S pomočjo podpore bivšega oblastnega odbora je zgradila tukajšnjim mojstrom na velesejmu prav lepe razstavne prostore, ki so last zadruga. Zborovalci so med drugim sklenili, da se naj preuredijo pomočniške preizkušnje tako, da bo lahko vajenec pokazal svoje zmožnosti. Vsak vajenec bo delal v bodoče teden dni pri tujem mojstru, ker je le tako mogoča pravična ocena. Pravila so se spreminila v toliko, da se bo moral dati vajenec pred vstopom v službo zdravniško preiskati. — Vajenci se bodo oproščali odslej naprej vsako prvo nedeljo v mesecu. Letne doklade so se določile sorazmerno po velikosti obrata, kar je prav. Živahna debata se je razvila radi nameravane obinske uvoznine za mesto Ljubljana. — Tukajšnji kraj je v gospodarskem oziru za del Ljubljane in bi visoka uvoznina bila v obojestransko škodo. — Opaža se, da je splošna predizobrazba vajencev premajhna. Zato so zborovalci sklenili, naj mojstri gledajo pri sprejemanju vajencev tudi na to. Najboljša bi bila za mizarsko obrt meščanska šolska predizobrazba. — O strokovni mizarski obrtni šoli v Št. Vidu, ki se je v letošnjem šolskem letu razširila v trirazredno, je poročal ravnatelj Rudolf Pečjak, in orisal zborovalcem pomen in ustroj te šole. Občni zbor je postavil v proračun zadruga za to šolo 1000 Din podpore.

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

V preteklem poslovnem letu je imela zadruga 12.843 Din dohodkov in pa 12.131 Din stroškov. Proračun za bodoče poslovno leto pa izkazuje 7201 Din dohodkov in 9915 Din stroškov. Primanjkljaj se bo kril z letno doko: I. razred (mojster brez pomočnikov 15 Din, II. razred (mojster z 1—4 pomočniki) 30 Din in III. razred (mojster z več kot 4 pomočniki 70 Din.

VZGORN SODELOVANJE MED ŠOLO IN OBRTNOSTOM.

Dne 23. marca t. l. je izvršila celjska Kovaška obrtna zadruga svoj redni letni občni zbor ob izredno lepi udeležbi članov, katerih je bilo iz 5 srezov navzočih 106 od 178. Poslovno poročilo je bilo tako, kakršnih smo pač pri celjskih zadrugah že vajeni, zelo pregledno naštevanje najvažnejših dogodiljajev iz preteklega poslovnega leta, ki je zadovoljilo vse člane brez izjeme, da ni prav nič več slišati o nekdanjih separatističnih željah. — Število pomočnikov je naraslo na 64, število vajencev pa padlo za 8 na 116, čeprav šteje zadruga koncem leta 4 člane več, kakor v začetku. Zadruga, ki je včlanjena tudi v zadrugi zvezi, je izplačala za obrtne nadaljevalne šole Din 2.250.— in enak znesek tudi za tekoče leto sprejela v svoj proračun. Zadrugo premoženje je s pribitkom prošlega leta naraslo na Din 7.473.—. Zbor je votiral za celjski Obrtni dom vsoto Din 1.000.—. Zborovalci so svoje zadovoljstvo z zadrugi posvedočili na ta način, da so soglasno in med odobravanjem zopet poverili vodstvo zadruga dosedanjemu odboru pod izkušenim načelnikom g. Francetom Košir in njegovim namestnikom Ignacijem Jekl.

Obnega zbora sta se udeležila obrtno-zadrugi inspektor g. Založnik iz Maribora in zbornični svetnik g. Hohnjec iz Celja.

Na zborovanje je prišel tudi vodja obrtne nadaljevalne šole šolski upravitelj g. Bizjak Joško in poročal o stanju celjske obrtne nadaljevalne šole. Povabil je mojstre, naj prihajajo med poukom v šolo, da si ogledajo pouk. »Šolska soba in mojstrova delavnica naj delata roko v roki za prospeh naraščaja«. Poročilo šol. vodje je bilo živahno in s tako odkritim zadoščenjem aklamarino, kakor redko kak govor. Obrtništvo zna ceniti svoje prijatelje in je dostopno za dobre nasvete; zato pa tudi celjske obrtne zadruga leto za letom izplačuje po Din 20.000 do 25.000.— za obrtno nadaljevalno šolstvo. Samo še korak naprej in videli bomo učitelje pogostje v obrtniški delavnici, kakor se je že to večkrat opazalo v Mariboru, pri sodelovanju z obrtniki v vajenskih ocenjevalnih komisijah, kakor nam kaže vranski okraj, in pri vajenskih in pomočniških preizkušnjah, v katerih bi baš učiteljstvo obrtnih nadaljevalnih šol moglo silno mnogo koristiti. Tako sodelovanje bi jako pospešilo izobrazbo obrtniškega naraščaja, njemu samemu v prid, pa tudi narodu in državi v korist.

Z....k.

Obrtniški praznik v Prevalju.

V Celju je pred leti vznikla ideja uvedbe obrtniškega praznika za celo Slovenijo. Idejo je izvedla Zveza obrtnih društev in so obrtniške organizacije splošno določile za tak praznik 19. marec. Spominjam se na prvo leto po tozadnem zaključku, ko se je praznik precej dostojno proslavil v vseh obrtniških centrih, kjer je bilo kaj agilnih mož. Posebno slovesno

se je proslava vršila v Celju. Misel mi je izredno ugajala, ker so se na takih zborovanjih porajali izredno koristni sklepi in se je govorilo mnogo dobrega v prid obrtniškega naraščaja. Te proslave so klicale obrtništvo k složnosti in dvigale njegov ponos na stanovski poklic.

Zalibog je ta vrla zamisel skoro popolnoma zaspala. — Kaj je temu vzrok, ne bodem razmišljati: čisto gotovo deloma malomarnost obrtniških organizacij, v večini slučajev pa brez dvoma tudi obupanost nad skrajno težkimi razmerami, pod katerimi ječi obrtništvo. Dobro bi pa bilo, koristno in informativno, ako bi se ravno o teh vzrokih govorilo več in posebnost na takih zborovanjih, za katera dajejo povod in ugodno priliko obrtniški prazniki.

Častno izjemo je letos napravilo obrtno društvo v Dravogradu, katero je 19. marec proslavilo na prav dostojen način v Prevalju. Vključ slabemu vremenu se je proslava izvršila razmeroma prav lepo. Zunanji gostje so bili zelo prijetno iznenadeni, ko jih je pri izstopu na prevaljski postaji pozdravil načelnik prevaljske kolektivne zadruga in je zasvirala godba. V sprevedu se je premikala dolga vrsta obrtnikov v trg, odkoder so po kratkem posvetovanju voditeljev odšli zopet korporativno z godbo na čelu v župno cerkev in prisostvovali službi božji. Ob 13. uri je predsednik Obrtnega društva dravogradskega v veliki dvorani pri Ahacu pozdravil navzoče obrtnike, nakar so sledili referati zborničnega svetnika g. Volka o socialni zakonodaji in delovanju zbornice ter predsednika Splošne zveze obrtnih zadrug g. Bureša o pomenu dneva potrebi obrtniškega združevanja in vzgoji obrtniškega naraščaja. Sledila je cela vrsta govornikov, ki so iznašali pritožbe glede davkov, sušmarjev in pozivali k pristopu k »Obrtni Samopomoči«. V zaključkih apelirajo zborovalci na zadrugo zvezo, da energično ščiti interese obrtništva, in pozivajo vse obrtne zadruga, da se združijo v zvezi in točno plačujejo predpisane prispevke, da bo zvezi omogočeno uspešno zastopstvo. Nadaljnji zaključek se nanaša na osnutek novega obrtnega zakona in se med drugim zahteva zakonita uvedba obligatornosti zveznega članstva.

Do 16. ure je trajalo lepo zborovanje in se mora obrtništvo priznati, da se je vedlo zelo disciplinirano in pozorno sledilo debatam, govornikom pa izkazovalo svoje priznanje in hvaležnost z burnim aplavzom.

Pomen takih proslav posebnost na deželi je velik in bi bilo zelo škoda, ako se proslava obrtniškega praznika opusti. Naj o tem razmišljajo vsi, ki poznajo položaj obrtništva, in naj skušajo svoječasni sklep glede obrtniškega praznika čim bolj udomaćiti v celi banovini. To naj bodo manifestacije sloge, obenem pa dnevi koristnih in enotnih sklepov.

Dobave.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 17. aprila t. l. ponudbe glede dobave raznih spojk, vijakov, žebeljev, jekla, jamskih sturtnostnih zvoncev in gumijevih cevi; do 24. aprila t. l. pa glede dobave rešet. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 15. aprila t. l. ponudbe glede dobave vrvenic in ležajev. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede dobave raznih ventilov in drugega ma-

10-letnica Obrtnega društva na Jesenicah z velikim taborom in razvitjem lastnega prapora se vrši letos dne 3. avgusta.

terijala; do 25. aprila t. l. pa glede dobave rudarskega orodja. 23. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave 10.000 parov čevljev; dne 29. aprila t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede doba-

ve 10.000 komadov perila in 10.000 komadov brisač. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem slagališču.) — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. aprila t. l. ponudbe

glede dobave kanalskega omrežja in betonskih cevi. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 25. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2500 komadov tračnih žebeljev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki

so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Ail ste že poravnali naročnino?

Redni občni zbor Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani.

(Konec.)

(To poročilo priobčujemo na izrecno željo Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani kljub obširnosti v celoti, ker je zadruga pripravljena nositi s tem zvezane posebne stroške. Uredništvo.)

Tov. Sebal očita načelnstvu, da ga je naznanilo Inspekciji dela, češ, da je delal s svojimi vajenci čez določen čas in je bil vsled tega kaznovan z zneskom Din 620.—. Navaja še par sličnih slučajev, nato pa osebno napade tov. Zabjeka, ki poučuje na zadrugi strokovni šoli, češ, da nima sposobnosti za to mesto, ki mu nosi dober zaslužek iz denarja, plačanega po članstvu. H koncu zahteva, da se sedanje načelnstvo vrže.

Tov. Zabjek pojasnjuje težkoče z ustanovitvijo zadrugne strokovne šole, katere je moral premestiti načelnstvo in da se dobrega strokovnega učitelja, ki bi bil res zmožen vsega, še ni posrečilo dobiti. Za tako dolgo je on prevzel to mesto in se čuti bolj sposobnega kot pa je tov. Sebal. Naglašja pa, da rad odstopi svoje mesto vsakemu, najraje pa tov. Sebalu. Pojasni tudi, da plačuje učiteljsko Mestni magistrat in ne zadruga kot to trdi predgovornik.

Tov. Hribar stavlja na načelnstvo vprašanje, ali so vsi člani enako vredni, češ, da se enega kaznuje, a drugemu se že naložena kazen oprošča ter k temu navaja dva slučaja: Vraničar iz Škofje Loke in Petrovič iz Radovljice.

Načelnik pojasni oba slučaja ter omeni, da je bila tov. Petroviču globa znižana za polovico, ker je pisмено zaprosil, dočim Vraničar tega ni storil. Navzoči tov. Petrovič je to načelnikovo izjavo potrdil.

K besedi se je oglasil zastopnik kraljeve banske uprave g. dr. Sink, ki je v zelo lep in pomenljivih besedah govoril, s kakšnimi velikimi težkočami se ima boriti načelnstvo, kateremu je nemogoče vsakemu posameznemu članu v vsem ugoditi. Pojasnjuje, kako velikega pomena je potrebna složnost, ne pa sovraštvo eden napram drugemu, kajti samo z združenimi močmi je mogoče napredovati in nekaj doseči, ne pa z medsebojnim sovraštvom in neslogo. Razložil je tudi možnost nedeljskega dela, oziroma počitka in da bo banska uprava skušala ugoditi vsaj periferijskim brivcem, v kolikor se bo dalo. Poziva še enkrat navzoče na skupno delo in složnost.

Za te prav lepe besede se zahvali v imenu navzočih tov. načelnik, ki nato preide na 4. točko dnevnega reda in kot blagajnik poroča, da je imela zadruga v preteklem letu Din 41.812,25 dohodkov, kar podrobno tolmači. Prav tako tolmači tudi posamezne točke izdatkov, ki so znašali Din 38.380,76, tako da je znašal saldo koncem leta 1929 Din 3.431,49. Celokupno zadrugo premoženje je znašalo koncem leta 1929 Din 45.237,56 in je porazdeljeno takole: gotovina v blagajni Din 3.431,49, gotovina pri poštni hranilnici Din 445,96, vloge pri Mestni hranilnici zadruga brivcev Din 4.686,01, svajenski sklad Din 7.078,85, »pod-

porni sklad« Din 18.575.—, terjatev gosp. Ivana Gjuda Din 1.672,90, terjatev ostalih članov Din 1.250.—, vrednost inventarja: pisalni stroj Din 5.620.—, omara, linoleum in drugo Din 421,60, sprave za tresiranje za strokovno šolo Din 360.—, učne knjige za strokovno šolo Din 1.163,75, strokovne knjige Din 532.—.

Takoj nato se preide k 5. točki dnevnega reda: Poročilo računskih preglednikov, h kateri poroča tov. Franchetti, da je s tov. Juvancem pregledal blagajniške knjige, iste z računi primerjal ter našel vse v najlepšem redu. Povdarja, da je blagajnik vzorno vodil svoje delo in zato predlaga, da se mu podeli absolutorij kakor tudi celokupnemu odboru.

Načelnik dá ta predlog na glasovanje. (Soglasno sprejeto.)

Za besedo prosi tov. Hutar. Ker pa je takoj od začetka rabil žaljive besede, ga načelnik ukori s tem, da mu odvzame besedo.

K besedi se oglasil zastopnik Zveze obrtnih zadrug g. Iglič, ki v svojem govoru pojasnjuje, kaj se lahko zgodi z nesložnim delom, ki ne rodi napredka. Zato tudi on poziva navzoče na složnost ter na opustitev medsebojnega sovraštva, ker le tako se bo dalo mnogo doseči v dobrobit celokupnega članstva.

Tov. načelnik se g. Igliču za njegova lepa izvajanja v imenu navzočih zahvali. Tov. Hutar hoče govoriti naprej in se že od začetka oddalja od dnevnega reda. Zato dá načelnik na glasovanje, ali naj govori še naprej ali ne. Večina se izreče za to, da naj preneha. Zato se takoj preide na 6. točko dnevnega reda, h kateri pojasni načelnik, da je Zveza na svojem občnem zboru povišala doklade od člana po Din 5.— in prosi tozadevne debate.

Tov. Gorupce želi pojasniti od zastopnika Zveze obrtnih zadrug, da raztolmači, kakšne koristi imamo, ako smo člani Zveze. G. Iglič obširno pojasni važen pomen tega in zato predlaga tov. Rožič, da se dovoli povišek Zvezine doklade, kar je bilo soglasno sprejeto.

K 7. točki dnevnega reda prečita načelnik proračun, ki bi znašal na dohodkih Din 25.262,90 ter ravno toliko izdatkov. Omeni, da je v tem proračunu že zapopadeno povišanje zvezine doklade ter da ostane zadruga doklada ista kot v preteklem letu.

Razvije se debata in dobi besedo tov. Hribar, ki kritizira pri izdatkih postavko »potni stroški odbornikov«, češ, da bi te iste lahko sami trpeli. Načelnik pojasni, da dobila povrnjene potne stroške samo dva odbornika, in sicer eden iz Jesenice, drugi pa iz Trbovelj in to samo v toliko, kolikor ju stane vlak. Izgubljen čas in stroške za celodnevno prehrano pa žrtvujeja sama in to je vendar dovolj velika požrtvovalnost za zadrugo, oziroma za dobrobit celokupnega članstva.

Govori še več tovarišev, načelnik sproti pojasnjuje, nato pa dá proračun za leto 1930 na glasovanje in je bil z veliko večino sprejet.

K 8. točki pojasni načelnik, da bi bilo treba radi rednega poslovanja zadruga določiti termin za plačanje zadrugne doklade. Tov. Hutar predlaga, da naj se določi termin 30. junij, kar je bilo soglasno sprejeto.

Tov. Franchetti pojasni, da v zadrugi dokladi ni za popadeno obligatna naročnina na »Obrtni Vestnik«, kajti ta sam stane letno Din 40.—. Tov. Sinkovec pojasni kako se razdeli zadruga doklada in sicer: Din 12.— se naloži v podporni sklad, Din 15.— je Zvezine doklade, tako da omi člani, ki plačajo Din 30.— zadrugne doklade, prispevajo za stroške zadruga le Din 3.—.

K 9. točki dnevnega reda predlaga načelnik v izvolitev enega odbornika tov. Gorence, v izvolitev enega namestnika pa tov. Polanca. Razvije se debata, po kateri stavi predlog tov. Hribar in sicer, da se naj izvoli kot odbornik tov. Šimunac, kot namestnik pa tov. Mrak. Tov. Dolenc predlaga za odbornika tov. Jurmana, za namestnika pa tov. Hribarja. Tov. Rožič predlaga za odbornika tov. Kovačeviča, za namestnika pa tov. Gorence.

Glasovanje se je vršilo z vzklikom in se je glasovalo za prvi predlog 20 da, 18 ne, drugi predlog 20 da, 19 ne, za tretji predlog se sploh nobeden ni udeležil glasovanja, četrti predlog 7 da, 1 ne. Ker se ni za noben predlog glasovalo z absolutno večino, so se vršile ožje volitve. Izglasovan je bil drugi predlog z 22 da in 19 ne, tako da je bil za odbornika izvoljen tov. Jurij Šimunac iz Kranja, za namestnika pa tov. Franc Mrak iz Radovljice s pripombo, da ne bodeja dobivala povrnjenih potnih stroškov, ker te postavke ni v že odobrenem proračunu.

K 10. točki dnevnega reda (raznosterosti) se oglasil k besedi tov. Hutar, ki predlaga, da bi se vajencem izročila takoj ob nastopu učne dobe knjižica teoretičnih vprašanj in odgovorov. Načelnik pojasni, da to ni priporočljivo, kajti več vajencev preneha predčasno z učenjem in bi potem lahko to znanje izkoriščali. Tov. Hutar predlaga tudi, da bi se odobrilo izplačilo od vsake knjižice po Din 1.— tov. Sinkovcu za njegov trud, ker je sestavil to knjižico. Načelnik dá ta predlog na glasovanje in je bil soglasno odobren.

Načelnik predlaga, da bi se člani obligatno naročili na »Obrtni vestnik«. Tov. Novak temu ugovarja in stavi drugi predlog za neobligatno naročitev in je bil ta drugi predlog z večino glasov sprejet.

Ker se nihče več ne priklanja k besedi, se načelnik vsem zahvali za obisk, ter zaključí občni zbor točno ob pol 6. uri zvečer.

Ivan Deržec,
t. č. načelnik.

Albin Sinkovec,
t. č. tajnik.

Martin Hodalič,
t. č. zapisnikar.

L. Mikuš, tvornica
dežnikov
Ljubljana
Mestni trg 25
Ustanovljeno 1839
Skrbno izdelovanje!
Največji izbor!
Najnižje cene!
Preobleke! Popravila.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana

Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tverdkam